

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL JAUNIMO DARBUOTOJŲ VEIKLOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2013 m. gegužės 14 d. Nr. A1-208

Vilnius

Igyvendindama Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2011–2013 metų priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-193 (Žin., 2011, Nr. [45-2116](#)), 3.1.1 punkta:

1. T v i r t i n u Jaunimo darbuotojų veiklos aprašą (pridedama).
2. R e k o m e n d u o j u savivaldybėms vadovautis šiuo aprašu, tvirtinant jaunimo darbuotojų pareigybių aprašymus.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

ALGIMANTA PABEDINSKIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministro 2013 m. gegužės 14 d. įsakymu
Nr. A1-208

JAUNIMO DARBUOTOJŲ VEIKLOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jaunimo darbuotojų veiklos aprašas (toliau – Aprašas) nustato jaunimo darbuotojų veiklos tikslą ir uždavinius, funkcijas, veiklos sritį, veiklos principus, kompetencijas.

2. Aprašas parengtas atsižvelgiant į 2009 m. lapkričio 27 d. Tarybos rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje atnaujintos sistemos (2010–2018) (OL C 311, 2009-12-19, p. 1–11), Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl esminių kompetencijų mokymuisi visą gyvenimą (2005 / 0221 (COD), 2010 m. gegužės 19 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliuciją dėl darbo su jaunimu (OL C 327, 2010-12-04, p. 1–5), siekiant įgyvendinti Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1715 (Žin., 2010, Nr. [142-7299](#)), tikslus ir uždavinius.

3. Jaunimo darbuotojai savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, tarptautiniais teisės aktais jaunimo reikalų srityje, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymu (Žin., 2003, Nr. [119-5406](#)) ir kitais teisės aktais.

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

Darbas su jaunimu – ugdomojo pobūdžio veikla su jaunais žmonėmis ar jų grupėmis jų laisvalaikiu, atsižvelgiant į jų poreikius, siekiant sudaryti sąlygas jauniems žmonėms integruotis į visuomenės gyvenimą bei įgalinti juos atsakingai kurti asmeninį gyvenimą, sąmoningai ir aktyviai dalyvauti visuomeniniame bei profesiniame gyvenime. Darbas su jaunimu papildo formalųjį švietimą ir auklėjimą (ugdymą) šeimoje.

Jaunimo darbuotojas – tai pilnametis asmuo, dirbantis su jaunais žmonėmis jų laisvalaikiu, siekiantis asmeninio ir socialinio jaunų žmonių tobulėjimo tiek per individualų darbą su skirtingais asmenimis, tiek dirbdamas su grupėmis bei turintis šiam darbui reikalingų kompetencijų.

II. JAUNIMO DARBUOTOJŲ VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Jaunimo darbuotojų veiklos tikslas yra vykdyti darbą su jaunimu, siekiant, kad jauni žmonės taptų sąmoningi, savarankiški, atsakingi už savo ir visuomenės gerovę.

6. Jaunimo darbuotojų veiklos uždaviniai:

6.1. vykdyti kryptingą ugdomąją veiklą, orientuotą į jauno žmogaus ir visuomenės poreikius, padedančią jauniems žmonėms įgyti ir tobulinti asmenines, socialines ir kitas kompetencijas, reikalingas jauno žmogaus gyvenimui;

6.2. skatinti jaunas žmones atrasti, naudoti ir plėtoti vidinius bei išorinius išteklius;

6.3. atsižvelgti į aktualius jaunų žmonių poreikius;

6.4. sudaryti prasmingo jaunų žmonių laisvalaikio, užimtumo ir savirealizacijos galimybes, ypač siekiant įtraukti švietimo veikloje ir darbo rinkoje nedalyvaujančius jaunas žmones.

III. JAUNIMO DARBUOTOJŲ VEIKLOS PRINCIPAI

7. Jaunimo darbuotojai savo veikloje laikosi šių principų:

7.1. supratimo – suvokia jauną žmogų kaip besiformuojančią asmenybę, sugeba įsijausti į jo patyrimus, išgyvenimus, suvokia jauną žmogų supančią aplinką ir pasitelkia ją vykdydami veiklas jauno žmogaus labui;

7.2. pagarbos – supranta ir gerbia jauną žmogų ir jauno žmogaus apsisprendimus, kurie nedaro žalos pačiam jaunam žmogui ir aplinkiniams;

7.3. pavyzdingumo – suvokia, kad savo veiksmais ir pavyzdžiu daro įtaką jaunam žmogui, todėl elgiasi atitinkamai, atsižvelgdami į jauno žmogaus poreikius ir brandumą;

7.4. konfidencialumo ir teisingumo – atlikdami savo funkcijas, laikosi konfidencialumo principo, jei tai neprieštaruoja įstatymams ir kitiems teisės aktams;

7.5. profesionalumo – aiškiai apibrėžia savo vaidmenį darbe su jaunais žmonėmis, laikosi pagarbaus ir konstruktyvaus santykio su jaunais žmonėmis, kolegomis ir kitais jauno žmogaus aplinkos asmenimis.

IV. JAUNIMO DARBUOTOJŲ FUNKCIJOS

8. Siekdami, kad kokybiškai būtų tenkinami jaunimo poreikiai, ir sprenddami iškilusias problemas, jaunimo darbuotojai atlieka šias funkcijas:

8.1. užmezga kontaktą ir palaiko tvarų bei lygiavertį santykį su jaunais žmonėmis;

8.2. nustato ir įvertina jaunimo poreikius, užtikrina saugią aplinką ir jų realizavimo sąlygas;

8.3. teikia jauniems žmonėms individualią pagalbą sudėtingose situacijose;

8.4. vykdo pirminę prevenciją – atpažįsta rizikingą jauno žmogaus elgesį, poelgius ir imasi veiksmų, siekdami išvengti nepageidaujamų pasekmių;

8.5. padeda jauniems žmonėms atrasti ir suvokti savo vertybines nuostatas;

8.6. padeda jauniems žmonėms puoselėti, pažinti, tobulinti jau turimas asmenines, socialines ir kitas kompetencijas ir įgyti naujų;

8.7. skatina jaunų žmonių savarankiškumą, motyvaciją, iniciatyvumą, verslumą, pasitikėjimą savimi, savigarbą, asmeninę atsakomybę ir kt.;

8.8. informuoja jaunas žmones jiems aktualiais klausimais, ypač siekdami įtraukti švietimo veikloje ir darbo rinkoje nedalyvaujančius jaunas žmones;

8.9. prireikus siunčia jaunas žmones į konkrečias institucijas, teikiančias specializuotas paslaugas;

8.10. bendrauja ir bendradarbiauja su šeimomis, globėjais – fiziniais ir (ar) juridiniais asmenimis (Lietuvos ir užsienio nevyriausybinėmis organizacijomis, valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis, kt.), tradicinėmis religinėmis bendruomenėmis, verslo organizacijomis, kitais jaunimo politikos įgyvendintojais;

8.11. atstovauja jaunimo interesams kitose institucijose, teikia informaciją visuomenei, nevyriausybinėms organizacijoms ir institucijoms apie savo veiklą, pasiektus rezultatus, jaunimo padėtį ir poreikius bei kitais klausimais;

8.12. teikia siūlymus kitoms institucijoms, įstaigoms ir organizacijoms jaunimui aktualiais klausimais;

8.13. inicijuoja ir organizuoja su jaunimu susijusių projektų rengimą ir jų įgyvendinimą;

8.14. siekia visuomenės ir skirtingų jos grupių supratimo bei tolerancijos jauniems žmonėms ugdymo.

9. Jaunimo darbuotojai, vykdydami šias funkcijas:

- 9.1. planuoja savo veiklą, numato veiklos tikslus, uždavinius, ją vertina ir koreguoja, atsižvelgdami į jaunų žmonių bei visuomenės poreikius ir konkrečios vietovės padėties analizę;
- 9.2. vertina savo veiklos poveikį ir rezultatus;
- 9.3. nuolat tobulina savo kompetencijas, reikalingas darbui su jaunais žmonėmis.

V. JAUNIMO DARBUOTOJŲ VEIKLOS SRITIS

10. Jaunimo darbuotojai gali dirbti įvairių sričių įstaigose ir organizacijose. Į šių darbuotojų, dirbančių su vaikais ir jaunimu, pareigybių aprašymus turi būti įtraukiamos jaunimo darbuotojų atliekamos funkcijos, numatytos Apraše.

11. Jaunimo darbuotojų veiklos sritis ir darbo temos apibrėžiamos pagal jaunų žmonių poreikius ir viešosios politikos (sporto, švietimo, kultūros, sveikatos ir kt.) prioritetus. Apibrėžiant veiklos sritį, atsižvelgiama į teritorijos, kurioje jaunimo darbuotojas dirba, specifiką.

12. Jaunimo darbuotojų veikla orientuota į jaunų žmonių ugdymo procesą – į kokybinius, o ne kiekybinius rezultatus.

VI. REIKALAVIMAI JAUNIMO DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJAI

13. Jaunimo darbuotojų kompetencijas sudaro bendrosios kompetencijos: asmeninė kompetencija, socialinė kompetencija, iniciatyvumo ir kūrybingumo kompetencija, komunikavimo kompetencija, pažinimo kompetencija, mokėjimo mokytis kompetencija; dalykinės darbo su jaunimu kompetencijos, metodinės kompetencijos, specialiosios kompetencijos ir kt.

14. Jaunimo darbuotojams reikalingos kompetencijos yra įvertinamos ir pripažįstamos pagal Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatytus kriterijus ir procedūras.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Jaunimo darbuotojams darbdaviai teisės aktų nustatyta tvarka turi užtikrinti darbo ir poilsio sąlygas vykdyti savo funkcijas ir įgyvendinti darbo su jaunimu tikslą.

16. Jaunimo darbuotojams už darbą atlyginama Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.
